

Секція – Економіка;

Автор - Котенко Олександр Олександрович;

Місце навчання - Державний вищий начальний заклад

«Українська академія банківської справи

Національного банку України».

Напрямки впровадження елементів антикризового управління в комерційних банках України

На сьогоднішній день банківська система України знаходиться в стані рецесії, причиною чого стали не тільки наслідки світової фінансово-економічної кризи на банківську систему, але і велика кількість інших внутрішніх факторів, які ще більше поглиблюють цей спад.

Складна економічна та фінансова ситуація в країнах західної Європи призвела до значного відтоку капіталу із вітчизняної банківської системи, що і виявило її слабкі сторони. Спад промислового виробництва, масштабів будівництва, купівельної спроможності громадян тощо, призвели до різкого зменшення кількості повернених кредитів. Вартість вилученого у таких боржників майна, яке знаходилося під заставою, не може покрити сум кредитів. Протиріччя у законодавстві стосовно правомірності такого вилучення тільки погіршують відносини між банками та їх клієнтами.

Відсутність системи прогнозування та попередження кризових явищ, не достатньо серйозне відношення адміністрації банківських установ до оперативних проблем та відсутність необхідних резервів і стало причиною того, що перед частиною українських банків постала проблема банкруцтва, тому Національний банк вирішив ввести в ці банки тимчасову адміністрацію, що є критичним заходом у процесі антикризового управління банків.

Не останню роль в поглибленні кризи банківських установ зіграли диспропорції у проведенні монетарної і фінансової політики НБУ, зокрема неадекватна емісія грошей, яка обумовила неконтрольовану кількість грошової маси в економіці, застосування економічно не обґрунтованої облікової ставки

НБУ, надмірне розширення курсового коридору по основним валютам, що лише посилює розвиток інфляції та ускладнює функціонування банківських структур.

Тому в сучасних умовах все більшого значення набуває застосування методів та технологій антикризового управління в банківських установах. Антикризове управління — це сукупність методів, прийомів, що дозволяють розпізнавати кризи, здійснювати їх профілактику, долати їх негативні наслідки, згладжувати перебіг кризи.

На нашу думку, методи банківського антикризового управління на рівні державного регулювання мають бути направлені на:

- впорядкування та оновлення нормативної бази;
- перегляд монетарної та фінансової політики НБУ;
- введення тимчасової адміністрації в більшу кількість банків;
- фінансове оздоровлення банків;
- сприяння інноваційній активності та діяльності по реорганізації найбільш економічно нестійких банків;
- розробка та впровадження системи депозитного страхування (за прикладом досвіду США).

На рівні менеджменту організації антикризове управління повинно включати:

- розробку стратегій, що дозволяють досягати конкурентних переваг на ринку з урахуванням ризиків (такі стратегії в першу чергу повинні орієнтуватися на клієнта);
- формування антикризової команди менеджерів і реалізація програми по виходу з кризи;
- проведення заходів, направлених на залучення фінансових ресурсів в організацію і реструктуризація кредиторської заборгованості;
- своєчасне рішення конфліктів і вибір оптимальної кадрової політики;
- створення системи прогнозування та попередження кризових явищ.

Таким чином, антикризове управління є надзвичайно актуальним питанням сьогодення, його елементи повинні бути впроваджені як на рівні держави, так і на рівні комерційних банків. Це потребує від антикризових менеджерів надзвичайно глибоких знань та навичок в процесі управління банківськими структурами у роки кризи, однак цей досвід допоможе більш швидко та адекватно реагувати на такі явища у майбутньому та допоможе відновити довіру клієнтів до банківської системи України.

Література

1. Павлов Р.А. Рання діагностика банкрутства в системі антикризового регулювання банківського сектору національної економіки // Актуальні проблеми економіки. – 2007. - №4(70). – 2007. – 107с.
2. Пацера М. Світова фінансова криза та її наслідки для банківської системи України / М. Пацера // Вісник Національного банку України. – 2009. – № 1. – С. 28-33.
3. Авдошина З.А. Антикризисное управление: сущность, диагностика, методики//[Интернет ресурс].
4. Яременко С. Експерт: НБУ і Президент можуть стати винуватцями економічного колапсу //[Интернет ресурс інформаційного агентства УНІАН].

Котенко, О.О. Напрямки впровадження елементів антикризового управління в комерційних банках України [Текст] / О.О. Котенко // Сучасна наука в мережі Інтернет : тези доповідей Шостої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 25-27 лютого 2010р. – Київ, 2010. – Т. 22. – С. 46-47.